

Василь Кухарчук, Валерій Граняк (Україна, Вінниця)

СИСТЕМА ВИМІРЮВАЛЬНОГО КОНТРОЛЮ БИТТЯ РОТОРА
ТИХОХІДНИХ ЕЛЕКТРОГЕНЕРУЮЧИХ МАШИН

Величина биття ротора (осьового та радіального) є інформативним параметром, що перебуває у функціональній залежності з величиною навантаженням електрогенеруючої машини, ступенем її центрування зношення опорних конструкцій [1]. Особливо важливим, з точки зору забезпечення надійності експлуатації електрогенеруючого обладнання, є контролю биття ротора у вертикальних гідроагрегатах, що являються основним і найбільш поширеним типом силових енергогенеруючими установками ГЕС та ГАЕС [2]. Про те особливості згаданого типу обладнання є в основному низька частота обертання валу гідроагрегата [1, 2], що вносить додаткові труднощі у реалізацію системи вимірювального контролю. Тому задача розробки високоточних систем вимірювального контролю тихохідних електрогенеруючих машин є **актуальною** науковою задачею, що має вагоме прикладне значення.

Постановка задачі. Відомі системи вимірювального контролю осьового биття ротора в основному використовують алгоритми усереднення результату вимірювання, що призводить до значного зменшення швидкодії при їх використанні сумісно з тихохідними електричними машинами, а також не передбачають наявності алгоритмів розпізнання причини виникнення аномального осьового зміщення при умові низькочастотних осьових коливань. Враховуючи це, є необхідною розробка системи вимірювального контролю биття ротора тихохідних електрогенеруючих машин, що не характеризувалася б вказаними недоліками.

Для **розв'язання поставленої задачі** планується реалізація системи вимірювального контролю биття ротора тихохідних електрогенеруючих машин, як складової частини єдиної системи автоматизованого контролю технічного стану силового агрегату, структурна схема якого наведена на рис. 1

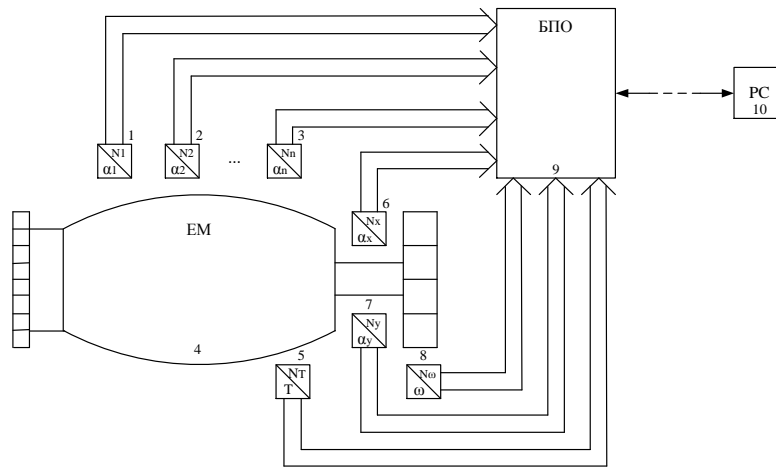

Рис. 1 - Структурна схема системи автоматизованого контролю технічного стану тихохідних електрогенеруючих машин

На рис. 1 наведені наступні позначення: 1-3 – датчики віброприскорення; 4 – електрична машина; 5 – безконтактний датчик температури; 6-7 – датчики биття ротора; 8 – датчик миттєвої кутової швидкості; 9 – блок проміжної обробки; 10 – промисловий комп'ютер.

Висновки. Запропонований підхід до реалізації системи вимірювального контролю биття ротора тихохідних електрогенеруючих машин, як складової частини єдиної системи автоматизованого контролю технічного стану силового агрегату.

Література

1. Моніторинг, діагностування та прогнозування вібраційного стану гідроагрегата. Монографія / Кухарчук В. В., Каців С. Ш., Мадьяров В. Г. та ін. – Вінниця: ВНТУ, 2014. – 168 с.
2. Енергетика; Історія, сучасність і майбутнє. Розвиток теплоенергетики та гідроенергетики / Базеев Є. Т., Білека Д. Б., Васильєв Є. П. та ін. – Київ: «Редакція видання «Енергетика: історія, 2011. – 400 с.